

Orientacija pravilna. Cerkev leži tik nad glavno cesto ob zahodnem robu rečanskega polja.

Literatura in viri: Ign. Orožen: Bistum und Diözese Lavant II. Dekanat oberburg, Marburg 1877; Avg. Stegenšek Dekanija Gornjegrjajska, Maribor 1905; Slika v Gornjem gradu iz l. 1650.

Cerkev sestavljajo: pravokotna ladjica s prizidanimi kapelami, katerih severna in južna pa posneta ogala, nekoliko ožji a enako visok konveksno zaključen prezbitarij, kateremu je na severu prizidan prizmatični zvonik, na jugu pa na kapelo naslonjena pritlična zakristija. Gradnja je kamenita, ometana; strehe so sedlaste, strešaste, opečne: zvonikova čebulasto-laternasta, pločevinasta. Cerkev v litorisnem konceptu kaže skoraj enakost s farno cerkvijo, kar dokazuje, da se je po njej vzorovala.

Zunanjščina: Je preprostega, podeželskega izgleda. Na glavnem portalu s preprostim trikotnim čelom je napis: U letu 1843 prezidana. Zvonik členita 2 zidca, od katerih je prvi peščenčev, drugi pa maltast. Zvonovo nadstropje je enakega koncepta kot v Brezjah, na Lepi njiivi itd. V zvonikovi zahodni steni sta vzdana 2 rimska kama. Eden od njiju je postavljen od Metilija Maximina in njegove žene Aurelije Vere, drugi pa je votivni kamen posvečen bogu Mitriod Sexta Masciliana. Zvonikove stopniščne line se končujejo sicer polkrožno, a imajo gotsko posnete robove in kažejo na zapoznele gotske vplive.

Notranjščina: Pevska empore počiva na 2 stebrih in je zidana. Ladjo in prezbitarij členijo pilastri s kosi ogredja, ki nosijo počezne oprege. Cerkev je svodena z dvema plitvima kupolama v ladji, 2 v prezbitariju ter eno v severni kapeli. Kupola je v južni kapeli jajčasto dvignjena. V prezbitariju se nahaja nad vrati, ki vodijo v zvonico, pravokotna kamenita plošča z napisom:

1617 ++

C. R. IPI

Notranjščina je dekorativno poslikana.

Oprava: Glavni oltar je v baročni tradiciji obrtno izvedeno delo iz l. 1852. Stranska oltarja sv. Florijana in Apolonije sta iz l. 1873. Njihove zgornje slike, predstavljajoče Polaganje v grob, Elijevo vnebovzetje, Uršulo-zaščitnico stanov in Ano učečo DM so stare in so bile prej v obeh oltarjih do slavloloka, ki so jih po l. 1877. odpravili.

Oprema: Nič omenbe vrednega.

Zvonik: V zvonikuovem nadstropju se vidi tik nad obokom ostanke gotske slikarje, ki predstavlja sv. Krištofa z detetom Jezusom. Vidni sta obe glavi, kateri obrobujajo rumeni in kodrasti lasje. Nimba sta vezana, tvorijo ju radialni žarki, ob robu pa krasi bele picice. Nueceobleceni svetnik se je s povzdignjenostjo opiral ob gorjačo, z levico pa je držal levo nogo deteta, ki se je z desnico oprijemalo nimbo, levico z rumeno kroglo s križem na vrhu pa iztegalo stran. Dete gleda svetnika z mehko čutnostjo v očeh. Nosi zeleno, ozko kavno obleko. Nad glavama se vidi še del bordure cosmatskega značaja. Na rdečem pasu se vrste osenžarne bele zvezde in beli kvadrati, ki so s črtami razrezani ter spominjajo na mozaično delo. Freska je primer furlanskega umetnostnega vpliva pri nas ter je iz zač. 15. stol.

Zanimivo je, da kaže tudi tukaj zvonik proti prezbiteriju manjšo, pravokotno lino, ki je bila kasneje ~~zazidana~~ zazidana, kar spominja na Rečico.

Zvonovo gornje nadstropje je nastalo l. 1830, v njemu visita 2 železna zvonova iz l. 1921.

Podstrešje: Kupolasti oboki so opečni, razen v južni kapeli, kjer je kupola

kamenita. Ob priliki obokanja je bila vsa cerkev dvignjena za ca 2m, kar dokazuje tudi zelo nizko ometani zvonik, Gotska freska v vzhodnem kotu zvonika dokazuje, da je gotski prezbitერიj segel skoraj do sedanjega zaključka. Obe kapeli in zakristija so kasnejši dozidki,

Resume: Cerkev se prvič omenja l. 1347. kot St. Johannis in dem Dorf. Bila je rano-gotska stavba z ravno krito ladjo in 5/8 zaključenim prezbitერიjem, na katerega severno steno je potujoči furlanski umetnik naslikal v zač. 15. stol. fresko sv. Krištofa. Leta 1617 je bil prizidan zvonik, v katerem še žive gotski spomini. Verjetno v 18. stol. so prizidali južno kapelico z njeno panjasto kupolo. Leta 1830. so dvignili zvonik za nadstropje; l. 1843. pa dali prezbitერიju sedanjí zaključek, obokali ladjo in prezbitერიj, prizidali zakristijo in verjetno še le tedaj prizidali tudi severno kapelo, ki ima enak obok kot ladja ali prezbitერიj. Ob tej priliki je bila cela cerkev močno dvignjena ter nad glavní portal nameščen že citirani napis.

Okolica: Cerkev obdaja pokopališče.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redni vzdrževana.

Ostalo: Pri kmetu Merčunu se baje nahaja kamenit gotski nagrobnik iz Gornjega grada, ki služi kot miza.

Jože Turk: Zapiski 1958, celik & topografija, n.p. ○

SV. JANŽ pri Rečici ob Savinji - p.c.sv. Janeza Krst.

1.

Ein Rest von der gotischen hl. Christoph von vorzüglicher Erhaltung und wert von der Mauer losgelöst und in die Kirche oder in ein Museum übertragen zuwerden, findet sich in zweiten Turmgewölbe der ebenerwähnten Filiale. Das lebensgroße Bild schmückt einet die Aussenwand des Presbyteriums, an welches später der Turm (mit gotischen Fenstern und Gesimsen) angebaut wurde. Noch später wurde die ganze Kirche mit Ausnahme des Turmes niedrigerissen und nach barockem Grundriss in Kreuzform aufgeführt. So ist dieses Gemälde mit der Mauer, an der es gemalt ist, der einzige Rest des älteren Baues und dürfte noch dem 15. Jahrh. angehören. Es ist 90 cm hoch und 105 cm breit und zeigt den Kopf des hl. Christoph und das ganze Christkind, das auf der linken Schulter des Riesen sitzt und von ihm am linken Bein gehalten wird. Mit der rechten Hand berührt es den Nimbus des Heiligen, in der linken trägt es die Weltkugel. Das umrahmende Band zeigt ein Mosaikmotiv, in welchem achtstrahlige weisse Sterne mit schachartig geteilten Quadraten auf rotem Felde abwechseln.

MDZK: št. III. F. 2, 1. 1903, str. 135. Unbekannte Bildwerke und Male-
reien in oberem Sannthal, von Stegenšek.